DAGBLAD VAN HET NOORDEN

09 oktober 2021 , pag. 26

Groninger Geschiedenis Quiz 2021

Dagblad van het Noorden legt u met de Groninger Archieven voor het zesde jaar op rij historische hersenkrakers voor uit de roemruchte geschiedenis van Groningen, alle voorzien van een passende illustratie.

Het thema van de Maand van de Groninger Geschiedenis van dit jaar is *Aan het werk*. En dat in de breedste zin van het woord. Van vergeten beroepen tot reeds lang tot stof vergane fabrieken. De antwoorden van de quiz kunt u invullen in onderstaand diagram. Bij de juiste invulling onstaat op de gekleurde verticale balk de naam of term die aansluit bij het thema. Veel puzzelplezier gewenst!

LET OP: in enkele gevallen bestaat het antwoord uit meer dan één woord. Die woorden dienen dan achter elkaar – dus zonder spatie – te worden ingevuld. De *'ij'* wordt als één letter geschreven.

Stuur uw oplossing voor 15 oktober naar:
groningergeschiedenisquiz@dvhn.nl
of per post naar:
Dagblad van het Noorden
Lübeckweg 2, 9723 HE Groningen onder vermelding van Groninger Geschiedenisquiz 2021.
Vermeld a.u.b. uw naam, adres en telefoonnummer.

Onder de goede inzenders verloten we boekenbonnen van respectievelijk 50, 40, 30, 20 en 10 euro.

Wie in de prijzen valt, krijgt daarvan bericht.

DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Groninger Archieven presenteert: MGG MAAND VAN DE GRONINGER GESCHIEDENIS

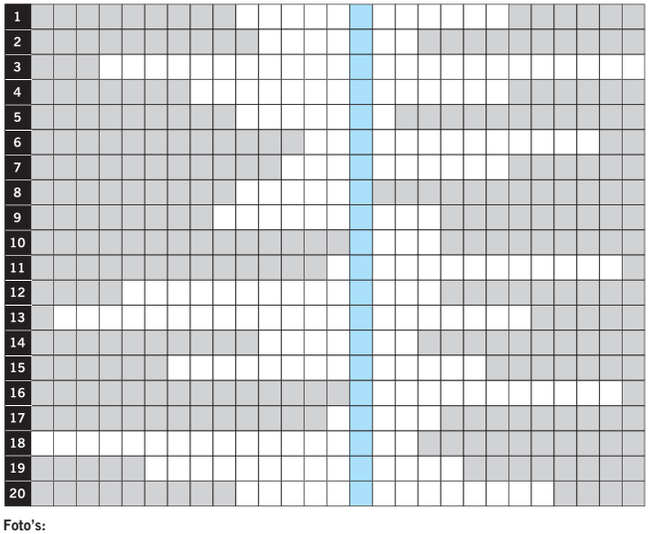

Foto's:

1. T. Post (collectie Groninger Archieven)
2. Centrale fotodienst der Rijksuniversiteit Groningen (collectie Groninger Archieven)
3. Fotobedrijf Piet Boonstra (collectie Groninger Archieven)
4. M.M. Offerhaus (collectie Groninger Archieven)
5. Fotograaf onbekend (bron Wikipedia)
6. Fotograaf onbekend (collectie Groninger Archieven)
7. Chris Kleist (collectie Openluchtmuseum Het Hoogeland)
8. Nieuwsblad van het Noorden, 25 november 1913
9. Persfotobureau D. van der Veen (collectie Groninger Archieven)
10. Collectie Noordelijk Scheepvaartmuseum / Museum aan de A
11. Fotograaf onbekend (collectie Museum Stad Appingedam)
12. Fotograaf onbekend (collectie Groninger Archieven)
13. Fotograaf onbekend (bron Wikimedia)
14. Fotobedrijf Piet Boonstra (collectie Groninger Archieven)
15. Persfotobureau D. van der Veen (collectie Groninger Archieven)
16. Fotograaf onbekend (bron Wikipedia)
17. Fotograaf onbekend (collectie Groninger Archieven)
18. Collectie Groninger Archieven
19. Fotobedrijf Piet Boonstra (collectie Groninger Archieven)
20. Fotograaf onbekend (collectie Cultuur Historische Vereniging Ten Boer)

1 Boelo Luitjen Tijdens was de initiator van de kanalisatie van Westerwolde. ***Hoe heette de waterbouwkundig ingenieur die met de uitvoering was belast?***

2 Een gecontroleerde ontploffing maakte een eind aan deze fabriek in Oostwold. 'Van buskruit tot boter' was een van de slogans waarmee de producten aan de man werden gebracht. ***Hoe heette deze fabriek?***

3 Na de Tweede Wereldoorlog was het aanpakken geblazen. De Grote Markt in Groningen lag in puin. ***Hoe heette de architect die het wederopbouwplan voor het centrum bedacht?***

4 ***Welke Groningse schrijver verdiende zijn brood bij het Gemeentearchief?***

5 De letterzetter beschikte over een bewonderenswaardige leesvaardigheid: hij zette de loden letters op de kop en in spiegelbeeld. ***Hoe heette het gereedschap dat hij hiervoor gebruikte en dat vast en zeker in de collectie van GRID is te vinden?***

6 Vijfhonderd werkloze mannen arriveerden in februari 1924 bij een door de horizon omlijst veen en heideveld in Oost-Groningen. Of ze dit maar even wilden omspitten. ***Waar lag dit heideveld?***

7 Duitse marskramers trokken in de 17de tot en met de 19de eeuw met hun koopwaar op de rug door Nederland. ***Hoe werden zij in Groningen genoemd?***

8 Wierden werden begin vorige eeuw nou niet bepaald vanwege hun historische waarde gewaardeerd. Die kon je maar het beste laten afgraven om met de vruchtbare grond de arme zandgronden in Drenthe te verrijken. ***Met de afgraving van welke wierde werd ook de basis van de moderne archeologie gelegd?***

9 Fré Meis was onlosmakelijk verbonden met de stakingen, eind jaren zestig, in Oost-Groningen. Hij gaf onder meer steun en advies aan stakende vrouwen die het beu waren minder te verdienen in een sigarenfabriek dan hun mannelijke collega's. ***Hoe heette deze fabriek waar destijds de eerste vrouwenstaking van Nederland plaatsvond?***

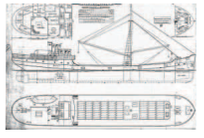

10 Ooit plonsde kustvaarder na kustvaarder in Groninger wateren, maar de gouden eeuw van de scheepswerven is toch echt voorbij. Dit schip bracht stenen uit Delfzijl naar Londen en maakte deel uit van de geallieerde koopvaardijvloot. Liefhebbers redden het in de jaren 80 van de hoogovens waarna het nog jarenlang dienst deed als decor van de meer dan vrolijke afterparty's van de roemruchte discotheek Roxy in Amsterdam. ***Hoe heette dit schip?***

11 Wie het in de 19de eeuw breed wilde laten hangen, schonk thee uit een zilveren pot. ***Welke zilversmid uit Appingedam maakte deze schitterende pot?***

12 De beklimming van de d'Olle Grieze is geen geringe onderneming. Eén Groninger maakte zeker 35.000 keer de klim naar boven. ***Wat is de naam van deze brandwachter, een inmiddels verdwenen beroep, die met zijn onafscheidelijke trompet over de veiligheid van de stad waakte?***

13 Bidden deden ze in kloosters volop en met graagte. Maar de monniken wisten ook van aanpakken. Een klooster in het Westerkwartier was in haar hoogtijdagen een van de belangrijkste abdijen van Europa en derhalve ook een economische macht van betekenis. ***In naam van welke heilige staken de monniken de handen uit de mouwen?***

14 Nog niet zo heel lang geleden – in de pre-swipe historie – was een beller afhankelijk van een telefoniste die de verbinding met de persoon of organisatie die hij wilde spreken tot stand bracht. ***In welk dorp stond de laatste handmatige telefooncentrale van Nederland?***

15 Hij had de verkiezingsoverwinning van Joe Biden aan Donald Trump kunnen verkopen. Zo rap van de tong was deze marktkoopman die zijn vaste plek op de Vismarkt had. Generatie na generatie noorderlingen kocht er haar bloemen en kamerplanten. ***Wat was de alias van deze marktcabaretier?***

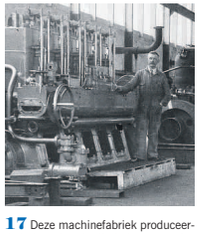

16 Omringd door bomen en struiken ligt nabij de spoorlijn Groningen – Zwolle in Haren een keurig rond vijvertje. Ooit was het een eendenkooi, later werd de vijver gebruikt voor het kweken van dieren die buitengewoon heilzaam zouden zijn voor de genezing van zieken. ***Om welke dieren gaat het hier?***

17 Deze machinefabriek produceerde in haar honderdjarig bestaan ruim 4000 motoren en nog steeds varen er schepen rond die door deze motoren worden voortgestuwd. ***Hoe luidde de naam van deze fabriek uit het stadje van de hangende keukens?***

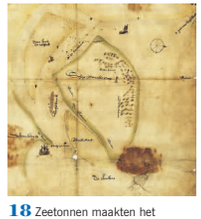

18 Zeetonnen maakten het schippers vroeger mogelijk veilig hun weg in de Waddenzee te vinden. ***Hoe heette het beroep van de man die verantwoordelijk was voor de plaatsing van deze tonnen in de tijd dat de stad nog een open verbinding met zee had?***

19 Zeehondenbont was lange tijd de normaalste zaak van de wereld. ***Bij welke Groningse firma kon je jassen kopen die waren gemaakt van de vacht van deze zeezoogdieren?***

20 ***Hoe heette het zware en eentonige werk dat werklozen in de 19de en 20ste eeuw in de maag kregen gesplitst om onder meer 's lands wegen te verharden?***